

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет інноваційних технологій харчування,
ресторанно-готельного та туристичного бізнесу

**ІНТЕГРАЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ
НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ
ГОСТИННОСТІ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
*III Всеукраїнської міжвузівської наукової конференції
студентів та аспірантів*

13-14 листопада 2013 р.

Одеса
Фенікс
2013

УДК 640.41:349.9: 316,4
ББК 65.432

Керівництво оргкомітету:

Голова:

Єгоров Б. В. — д. т. н., професор, ректор Одеської національної академії харчових технологій;

Заступник голови:

Капельяц Л. В. — д. т. н., професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків;

Дідух Н. А. — д. т. н., професор, директор Навчально-наукового технологічного інституту харчової промисловості імені М. В. Ломоносова;

Дишкантюк О. В. — к. т. н., доцент, декан факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу;

Тележенко Л. М. — д. т. н., професор, завідувач кафедри технології ресторанного та оздоровчого харчування;

Саркісян Г. О. — к. т. н., заступник декана факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу.

Редакційна колегія:

Дишкантюк О. В. — к. т. н., доцент, декан факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу (головний редактор);

Новічкова Т. П. — к. т. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Федосова К. С. — к. т. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Саламатіна С. Є. — к. т. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Олійник В. Д. — к. геогр. н., доцент кафедри ресторанно-готельної справи і туризму;

Салавеліс А. Д. — к. т. н., доцент кафедри технології ресторанного та оздоровчого харчування;

Мутузова В. О. — інженер I категорії Науково-дослідного інституту Одеської національної академії харчових технологій.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-966-438-750-4

© Одеська національна академія харчових технологій, 2013
© Оформлення ПП «Фенікс», 2013

ГОТЕЛЬНА ТА РЕСТОРАННА ІНДУСТРІЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Оксана Рудик

*ОКР спеціаліст, спеціальність «Готельна і ресторанна справа»,
науковий керівник — канд. екон. наук, ст. викладач А. М. Іванов,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса*

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙ В СФЕРІ ПОСЛУГ

В сучасних умовах економіка України зорієнтована на підвищення конкурентоспроможності. Надзвичайно важливого значення набуває активізація інноваційної діяльності, оскільки без цього неможливим є здійснення прогресивних структурних зрушень у країні, суттєве оновлення реального сектору й забезпечення сталого соціально-економічного розвитку держави. У наш час нововведення охоплюють усі сфери людської діяльності, радикально впливають на процеси господарювання, змінюють соціально-економічні відносини у суспільстві. Неперервні і постійні інновації стають необхідною та природною формою існування будь-якої фірми, забезпечують їй конкурентоспроможність і виживання на ринку.

Метою роботи є визначення особливостей інноваційної діяльності у сфері послуг та вибору першочергової інновації у сфері готельно-ресторанного господарства.

Однією із головних і позачергових інновацій, поряд із модернізацією підприємств, — слід вважати залучення на кожному етапі виробництва послуг у всіх структурах і підрозділах кваліфікованих, молодих перспективних управлінців (менеджерів), так як нове покоління менеджерів націлене на удосконалення та покращення особистого рівня знань та навиків. Здатність до швидкого засвоєння та переробки інформації, закордонний досвід роботи, численні тренінги, семінари практики роблять молодих спеціалістів більш обізнаними для роботи в сфері готельно-ресторанного господарства. Фахівці мають новий сучасний прогресивний погляд на проблеми та на шляхи їх вирішення. Нове покоління менеджерів вже не пам'ятає закони планової економіки і здатне використовувати і впроваджувати у виробництво послуг нові системи управління, а також

санатории Трускавца, а также частный туристический сектор. Но основное богатство бальнеологического курорта Трускавца - это его уникальные целебные минеральные воды.

Предполагаемые меры для продвижения курорта «Трускавец»:

1. Объединить все санаторно-курортные комплексы для создания единой маркетинговой стратегии и создание единой рекламной кампании, позиционируя себя, как единое целое, а не как каждый отдельный проект.

2. Размещение популярных статей в туристических журналах и газетах.

3. Участие в международных и украинских выставках, представляя город в целом, город-курорт, где есть вся инфраструктура для полноценного отдыха на любой уровень дохода.

4. создание официального туристического портала на 4-х языках.

5. Разработка буклета о городе-курорте на 3-х языках.

6. Создание промо-ролика о Трускавце.

7. Создание страниц в социальных сетях.

8. Разработка нового логотипа и слогана города.

9. Разработка макетов сувенирной продукции.

10. Партнерство с медицинскими учреждениями Украины и СНГ. Популяризация новых свойств минеральной воды «Нафтуса», с целью привлечения разнообразной целевой аудитории. Организация инфотуров, семинаров и конференций для врачей.

11. Проведение туристических форумов на базе санаторно-курортных комплексов города, с привлечением специалистов в туристической сфере.

12. Создание информационно-курортного центра, задачи которого:

- рекламно-информационная деятельность: создание, обеспечение функционирования и развития интегрированной компьютерной системы, городской справочной службы, радиовещания и интернет вещания; предоставление информационно-рекламных, коммуникационных, переводческих и полиграфических услуг;

- предоставление информационных услуг для потенциальных инвесторов и владельцев объектов, требующих привлечения дополнительных инвестиций;

- предоставления информации о возможности размещения и оздоровления на курорте, бронирование мест, встреча и размещение гостей в санаторно-курортных учреждениях.

13. Развитие транспортного коридора со странами ближнего и дальнего зарубежья.

14. Заключение партнерских соглашений с иностранными городами для представления курорта на международном уровне.

15. Создание планово-инвестиционного отдела для поддержки взаимоотношений между инвестором и городским советом.

Список использованной литературы

1. Алексеева Ю. Вплив державної політики на розвиток туристичної галузі України // Актуальні проблеми внутрішньої політики: Зо. наук, пр.—К.: Вид-во НАДУ, 2004—Вип. 1.—С. 103—107

2. Периодическое издание «Отельер и Ресторатор» №2 2013

3. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності : підручник / за ред. В.Ф. Орлова. — К. :

Вид-во «Грамота», 2006. — 264 с.: Бібліограф. — 260 с.

4. <http://www.tourism.gov.ua/> - офіційний сайт Державної служби туризму та курортів.

Аня Андрощук, Валерія Ліпкан, Надія Федорова

2 курс, напрям підготовки «Туризм»,

науковий керівник – канд. географ. наук М. Л. Орлова

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

ФУНКЦІОНУВАННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА ОДЕСЬКОЇ ТА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ У 2011-2012 РОКАХ

Одеська та Закарпатська область характеризуються значним потенціалом рекреаційних ресурсів, проте вони значно відрізняються за своїм складом. Одеська область відзначається своїми кліматичними ресурсами: тепла і м'яка, малосніжна зима; сухе, спекотне літо з середніми температурами липня + 22,5°C; комфортне поєднання температурного режиму і вологості повітря (середня 75 %); велика кількість сонячних днів (2200).

Морський клімат є провідним лікувально-оздоровчим фактором для більшості курортів Одещини, серед яких Аркадія, Великий Фонтан, Лузанівка, Лермонтовський, Чорноморка (знаходяться в межах Одеси), Кароліно-Бугаз (Овідіопольський район), Затока (Білгород-Дністровський район).

На території Одеської області зосереджені також великі запаси бальнеологічних ресурсів, передусім родовища мулових лікувальних грязей — Куяльницький лиман, Хаджибейський лиман, Будацький лиман, лимани Шагани, Алібей та Бурнас.

Достатніми є запаси мінеральних вод. На базі бальнеологічних ресурсів функціонують курорти Куяльник (хлоридно-гідрокарбонатна натрієва мінеральна вода та сульфідні мулові грязі Куяльницького лиману), курорт Сергіївка на території Білгород-Дністровського району (сульфідна мулова грязь Будацького лиману та бромна хлоридна натрієва мінеральна вода), курорт Лебедівка в межах Татарбунарського району (сульфідні, хлоридно-натрієві та магнієво-натрієві мулові грязі озера Бурнас та кліматичні чинники узбережжя Чорного моря) [3].

Найбільш важливу групу у структурі рекреаційних ресурсів Закарпатської області представляють бальнеологічні ресурси, а саме родовища мінеральних вод. Крем'яниста мінеральна вода використовується на курорті Деренівка (Ужгород), вуглекисла гідрокарбонатна натрієва — на курортах Квітка Полонини або Голубине (Свалявський район), Поляна (Свалявський район) та Сонячне Закарпаття (Свалявський район), сульфідна сульфатна кальцієва — на курорті Синяк (Мукачівський район). Закарпатська область належить до найбільш заліснених в Україні, тому тут зосереджені значні біотичні рекреаційні ресурси [1; 3].

Наявність значної ресурсної бази та достатньо довгий період розвитку сприяли формуванню потужного курортного господарства на території Одеської області. Кількість санаторно-курортних закладів тривалого перебування у 2012 році становила 407 одиниць (див. табл. 1).

Це 14 % від загальної кількості відповідних закладів України, та друге місце, після АР Крим, серед регіонів нашої держави. Одноразова місткість санаторно-курортних закладів Одещини у 2012 році складала 50354 місць. Протягом 2012 року у закладах курортного господарства області було оздоровлено 298726 осіб (10,3 % від загальної кількості оздоровлених в Україні), а показник середнього заповнення одного місця становив 5,9 осіб на місце. У порівнянні з попереднім, 2011 роком, у Одеській області зменшилась загальна кількість закладів та їх одноразова місткість, проте зросла кількість оздоровлених — на 25010 осіб [2; 4]. У структурі санаторно-курортних закладів Одещини переважають бази та інші заклади відпочинку (88 %), санаторії становлять понад 7 % (див. табл. 2).

Санаторно-курортне господарство Закарпатської області характеризується меншою потужністю ніж відповідне господарство Одеської області. Станом на 2012 рік тут функціонувало 57 підприємств, у яких було зосереджено 6702 місць. Протягом 2012 року санаторно-курортними та оздоровчими закладами Закарпаття було оздоровлено 75977 осіб, тобто 2,6 % від загальної кількості оздоровлених в Україні.

Таблиця 1.

Основні показники діяльності санаторно-курортних та оздоровчих закладів Одеської та Закарпатської областей у 2011 та 2012 роках

Показники	Україна		Одеська область		Закарпатська область	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Рік						
Кількість закладів, одиниць	3012	2897	428	407	60	57
Частка від загальної кількості закладів в Україні, %	100	100	14,2	14,0	2,0	2,0
Одноразова місткість закладів, місць	443636	506393	53536	50354	6593	6702
Частка від загальної кількості місць в Україні, %	100	100	12,1	9,9	1,5	1,3
Кількість оздоровлених, осіб	2941566	2903549	273716	298726	80528	75977
Частка від загальної кількості оздоровлених в Україні, %	100	100	9,3	10,3	2,7	2,6

Таблиця 2.
Структура закладів санаторно-курортного господарства
Одеської та Закарпатської областей у 2012 році

Region	Загальна кількість закладів, одиниць	Кількість (одиниць)/Частка від загальної кількості закладів в області (%)					
		Санаторії	Пансіонати з лікуванням	Дитячі заклади оздоровлення, дитячі центри	Санаторії-профілакторії	Будинки та пансіонати відпочинку	Бази та інші заклади відпочинку
Одеська область	407/100	30/7,4	0	1/0,2	9/2,2	9/2,2	358/88,0
Закарпатська область	57/100	20/35,1	2/3,5	3/5,3	4/7,0	5/8,8	23/40,3

Показник середнього заповнення одного місця дорівнював 11,3 особи на місце. За період з 2011 по 2012 рік у Закарпатській області відбулось зменшення загальної кількості санаторно-курортних закладів, проте їх одноразова місткість навіть збільшилася, знизилась на 4551 чисельність оздоровлених осіб. У структурі санаторно-курортних закладів Закарпаття переважають бази та інші заклади відпочинку — більше 40 %, значною є питома вага санаторіїв — понад 35 % [2; 4].

Аналізуючи рекреаційні ресурси та санаторно-курортне господарство Одеської та Закарпатської областей нами були виявлені наступні спільні та відмінні риси:

Рекреаційні ресурси, на основі яких функціонують санаторно-курортні заклади Одещини є більш різноманітними (кліматичні ресурси, родовища мулових грязей та мінеральних вод).

Основні курорти Закарпаття використовують у лікувально-оздоровчих цілях родовища мінеральних вод, тобто належать до бальнеологічних.

Санаторно-курортне господарство Одеської області у порівнянні з відповідним господарством Закарпатської області є більш

потужним: приблизно у 7 разів є більшою кількістю закладів, у 8 разів вищою є їх одноразова місткість.

У структурі закладів санаторно-курортного господарства обох областей переважають бази та інші заклади відпочинку і санаторії; ефективність використання місць у санаторно-курортних підприємствах Закарпаття є вищою ніж у аналогічних закладах Одещини.

Список використаних джерел

1. Курорти та санаторії України : соціальний загальнонаціональний інформаційно-презентаційний проект / Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство соціальної політики України [та інші]. — Режим доступу: <http://sankurort.ua>

2. Санаторно-курортне лікування, організований відпочинок та туризм в Україні : статистичний бюлетень / Державна служба статистики України ; відп. за випуск І. В. Калачова. — К., 2011. — 92 с.

3. Стафійчук, В. І. Рекреалогія : навчальний посібник / В. І. Стафійчук. — К. : Альтерпрес, 2006. — 264 с.

4. Туристична діяльність в Україні у 2012 році : статистичний бюлетень / Державна служба статистики України ; відп. за випуск І. В. Калачова. — Київ, 2013. — 272 с.

Виолетта Фишер,

2 курс, направление подготовки «Туризм»,

Виталий Мезенцев,

3 курс, направление подготовки «Туризм»,

*научный руководитель — д. м. н, проф. Т. В. Стрикаленко,
Одесская национальная академия пищевых технологий, г. Одесса*

АКТУАЛЬНЫЕ ЗАДАЧИ РАЗВИТИЯ ЛЕЧЕБНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА В УКРАИНЕ

Основными темами Международного круглого стола по вопросам развития медицинского туризма в Украине, как и Международной курортной выставки «Украина — круглый год 2013» (11 - 12 октября 2013 г., Киев), были санаторно-курортное лечение в Украине, привлечение внимания граждан страны и иностранцев

ТУРИСТИЧНА ІНДУСТРІЯ:
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ

<i>Марія Щепакіна</i> ПРОМЫШЛЕННЫЙ ТУРИЗМ В УКРАИНЕ	129
<i>Олена Побережна, Маргарита Пуховаць</i> МАРКУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ШЛЯХІВ У САМОДІЯЛЬНОМУ ТУРИЗМІ	132
<i>Анастасія Олійник, Катерина Опанасюк</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КІНОТУРИЗМУ ЯК ЗАСОБУ ПРОСУВАННЯ ТУРИСТСЬКИХ ДЕСТИНАЦІЙ	134
<i>Наталія Качан</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	138
<i>Оксана Рудык, Лилія Качмар</i> МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ КУРОРТА «ТРУСКАВЕЦ». РАЗРАБОТКА МЕРОПРИЯТІЙ ПО ПРОДВИЖЕНІЮ	142
<i>Аня Андрощук, Валерія Ліпкан, Надія Федорова</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА ОДЕСЬКОЇ ТА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ У 2011-2012 РОКАХ	145
<i>Виолетта Фишер, Виталий Мезенцев</i> АКТУАЛЬНЫЕ ЗАДАЧИ РАЗВИТИЯ ЛЕЧЕБНО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА В УКРАИНЕ	149
<i>А. Владимирова, В. Михайлова</i> ЗНАЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	152
<i>Аня Андрощук</i> ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ РЕКРЕАЦИОННОЙ И КУРОРТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ	156

Інтеграційні та інноваційні напрямки розвитку індустрії гостинності : зб. тез доп. III Всеукр. міжвуз. наук. конф. студ. та аспір. (13-14 листопада 2013 р., м. Одеса) / за заг. ред. проф. Б. В. Єгорова – О. : Фенікс, 2013. – 164 с.

Рос., укр. та англ. мовами.
ISBN 978-966-438-750-4

Збірник містить матеріали наукових досліджень розглянутих на III Всеукраїнській міжвузівській науковій конференції студентів та аспірантів, що була проведена на базі факультету інноваційних технологій харчування, ресторанно-готельного і туристичного бізнесу Одеської національної академії харчових технологій. Дослідження учасників стосувались багатьох актуальних проблем сучасної індустрії гостинності та туризму.

Робочі мови конференції: українська, російська, англійська.
Матеріали доповідей та повідомлень видані у авторській редакції.

УДК 640.41:349,9: 316,4
ББК 65.432